State Space Search

Po spuštění appletu se na pracovní ploše zobrazí stavový prostor první předpřipravené úlohy:

- Zeleným kroužkem je označen počáteční stav úlohy, který nemůže být změněn.
- Červeným kroužkem je označen cílový stav úlohy. Alespoň jeden cílový stav je vyžadován pro algoritmy/metody BS, Greedy, A*, Hill-climbing a Simulated Annealing. Pokud je u těchto metod zadáno více cílových stavů, je při prohledávání uvažován pouze cílový stav, který má nejkratší přímou vzdálenost od počátečního stavu.
- Černými kroužky jsou označeny běžné stavy úlohy.

Po spuštění úlohy (tlačítky **Step** nebo **Run**) se uzly ve frontě/zásobníku OPEN vybarví žlutě, kromě uzlu na čele fronty, resp. vršku zásobníku, který se vybarví zeleně – u všech uzlů v OPEN se zobrazí i číslo, udávající aktuální pozici příslušného uzlu v OPEN. Expandované uzly přesunuté do seznamu CLOSED (metody BFS, BS, USC) se vybarví červeně (u metody BS jsou použity dvě fronty OPEN a dva seznamy CLOSED – uzly v OPEN jsou vybarveny stejně, uzly ve druhém seznamu CLOSED jsou vybarveny fialově). Společný uzel (pokud je nalezen) je vybarven růžovou barvou.

Editace úloh

Tlačítky **Task1** a **Task2** lze nastavit výchozí stavy dvou předdefinovaných úloh, Tlačítkem **Init** se nastaví výchozí stav aktuální úlohy (totéž se stane při jakékoliv akci rozbalovacího políčka, nebo obou přepínačů) a tlačítkem **Clear** se nastaví výchozí stav pro tvorbu nové úlohy (na pracovní ploše zůstane pouze počáteční stav úlohy – zelený kroužek).

Levý přepínač (**Node/Goal**) je aktivní a je zobrazen pouze v případě, že pravý přepínač (**Add/Shift/Remove**) je ve stavu **Add**:

- Je-li levý přepínač ve stavu Node a stiskne se levé tlačítko myši uvnitř existujícího uzlu (kolečka) a pokud byl tento uzel uzlem cílovým, změní se na uzel běžný. Stiskne-li se levé tlačítko myši mimo existující uzly, vytvoří se nový běžný uzel. Při stisknutém tlačítku myši je v obou případech možné tažením myši vytvořit hranu do libovolného jiného uzlu. Na posledním řádku pracovní plochy vlevo dole se zobrazí aktuální údaje o příslušném uzlu (viz níže).
- Je-li levý přepínač ve stavu Goal a stiskne se levé tlačítko myši uvnitř existujícího uzlu (kolečka) a pokud byl tento uzel uzlem běžným, změní se na uzel cílový. Stiskne-li se levé tlačítko myši mimo existující uzly, vytvoří se nový cílový uzel. V obou případech se levý přepínač vrátí do stavu Node a rovněž v obou případech lze tažením myši vytvořit hranu do libovolného jiného uzlu. Na posledním řádku pracovní plochy vlevo dole se zobrazí aktuální údaje o příslušném uzlu (viz níže).

Je-li pravý přepínač ve stavu **Shift** je levý přepínač neaktivní (nezobrazuje se). Stiskem levého tlačítka myši uvnitř exitujícího uzlu a následujícím tažením myši lze tento uzel libovolně přemísťovat. Na posledním řádku pracovní plochy vlevo dole se zobrazují aktuální údaje o pozici příslušném uzlu (viz níže).

Je-li pravý přepínač ve stavu **Remove,** je levý přepínač neaktivní (nezobrazuje se). Kliknutím levého tlačítka myši na hranu nebo uzel se tyto objekty odstraní (s uzlem se samozřejmě odstraní i všechny příslušné hrany). Na posledním řádku pracovní plochy vlevo dole se zobrazí aktuální údaje o počátečním uzlu (viz níže).

Při jakékoliv akci tlačítek nebo rozbalovacího políčka se pravý přepínač vrací do stavu **Add** a levý do stavu **Node**.

V rozbalovacím políčku se zvolí metoda (úplný název vybrané metody se zobrazí v pravém horním rohu pracovní plochy), úloha se uvede do výchozího stavu (tlačítky **Task1**, **Task2**, nebo **Init**) a spustí se její řešení – buď tlačítkem **Run**, nebo po krocích stisky tlačítka **Step**.

Varovná a informativní hlášení se zobrazují v levém horním rohu pracovní plochy.

V levém dolním rohu pracovní plochy jsou zobrazeny informace o počtu uzlů a hran na pracovní ploše a na posledním řádku informace o vybraném uzlu:

- 1. Číslo uzlu,
- 2. x-ová souřadnice uzlu,
- 3. y-ová souřadnice uzlu,
- 4. typ uzlu (běžný/počáteční/cílový ... 0/1/2),
- 5. umístění uzlu (volný/v OPEN/v CLOSED ... 0/1/2),
- 6. předchůdce uzlu,
- 7. číslo 0 u BFS, BS, GS, Hill-climbing, Simulated Annealing
 - číslo hrany vedoucí do aktuálního následníka u Backtracking
 - hloubka *l* u DFS, IDS
 - hodnota g (součet délek hran z počátečního do aktuálního uzlu) u UCS, A*
- 8. číslo 0 u BFS, BS, DFS, IDS, UCS, Backtracking
 - h (délka přímé spojnice z aktuálního do cílového uzlu) u Greedy, A*, Hill-climbing, Simulated Annealing (pouze u aktivního uzlu)
- 9. číslo 0 u BFS, BS, DFS, IDS, Backtracking
 - -f = g + h (tj., součet dvou předchozích hodnot) u UCS, GS, A*, Hill-climbing.
 - -f = h u Simulated Annealing (pouze u aktivního uzlu)

Stručné popisy jednotlivých algoritmů/metod

BFS (Breadth First Search - Slepé prohledávání do šířky)

- 1. Sestroj **frontu** OPEN (bude obsahovat všechny uzly určené k expanzi) a seznam CLOSED (bude obsahovat všechny expandované uzly). Do fronty OPEN umísti počáteční uzel.
- 2. Je-li fronta OPEN prázdná, pak úloha nemá řešení, a proto ukonči prohledávání jako neúspěšné. Jinak pokračuj.
- 3. Vyber z čela fronty OPEN první uzel a umísti tento uzel do seznamu CLOSED.
- 4. Je-li vybraný uzel uzlem cílovým, ukonči prohledávání jako úspěšné a vyznač cestu od počátečního uzlu k uzlu cílovému. Jinak pokračuj.
- 5. Vybraný uzel expanduj, všechny jeho bezprostřední následníky, kteří nejsou ve frontě OPEN, ani v seznamu CLOSED, umísti do fronty OPEN a vrať se na bod 2.

DFS (Depth First Search - Slepé prohledávání do hloubky)

- 1. Sestroj **zásobník** OPEN (bude obsahovat všechny uzly určené k expanzi) a umísti do něj počáteční uzel.
- 2. Je-li zásobník OPEN prázdný, pak úloha nemá řešení, a proto ukonči prohledávání jako neúspěšné. Jinak pokračuj.
- 3. Vyber z vrcholu zásobníku OPEN první uzel.
- 4. Je-li vybraný uzel uzlem cílovým, ukonči prohledávání jako úspěšné a vyznač cestu od počátečního uzlu k uzlu cílovému. Jinak pokračuj.
- 5. Vybraný uzel expanduj, všechny jeho bezprostřední následníky, kteří nejsou v zásobníku OPEN a nejsou ani předky generovaného uzlu, umísti do zásobníku OPEN a vrať se na bod 2.

IDS (Iterative Deepening Search - Slepé prohledávání iterativním zanořováním)

- 1. Zadej maximální hloubku prohledávání.
- 2. Nastav aktuální hloubku prohledávání na hodnotu 1.
- 3. Zavolej proceduru DLS s počátečním a koncovým stavem (seznamem koncových stavů) a s omezením na aktuální hloubku. Skončí-li tato procedura úspěchem (tj. vrátí cestu od počátečního uzlu k uzlu cílovému), ukonči prohledávání jako úspěšné (vyznač cestu nalezenou procedurou DLS). Jinak pokračuj.
- 4. Inkrementuj aktuální hloubku.
- 5. Je-li nová aktuální hloubka menší než zadaná maximální hloubka, vrať se na bod 3. Jinak ukonči prohledávání jako neúspěšné.

Procedura DLS (Depth Limited Search – Slepé prohledávání do omezené hloubky)

- 1. Sestroj **zásobník** OPEN (bude obsahovat všechny uzly určené k expanzi) a umísti do něj počáteční uzel.
- 2. Je-li zásobník OPEN prázdný, pak úloha nemá řešení, a proto ukonči prohledávání jako neúspěšné. Jinak pokračuj.
- 3. Vyber z vrcholu zásobníku OPEN první uzel.
- 4. Je-li vybraný uzel uzlem cílovým, ukonči prohledávání jako úspěšné a vrať cestu od počátečního uzlu k uzlu cílovému. Jinak pokračuj.
- 5. Je-li hloubka vybraného uzlu menší než zadaná maximální hloubka, tak tento uzel expanduj, všechny jeho bezprostřední následníky, kteří nejsou jeho předky a nejsou dosud v zásobníku OPEN, umísti do zásobníku OPEN a vrať se na bod 2.

BS (Bidirectional Search - Obousměrné prohledávání)

- 1. Sestroj **fronty** OPEN1 a OPEN2 (budou obsahovat všechny uzly určené k expanzi) a seznamy CLOSED1 a CLOSED2 (budou obsahovat všechny expandované uzly). Do fronty OPEN1 umísti počáteční uzel a do fronty OPEN2 cílový uzel.
- 2. Je-li fronta OPEN1 prázdná, pak úloha nemá řešení, a proto ukonči prohledávání jako neúspěšné. Jinak pokračuj.
- 3. Vyber z čela fronty OPEN1 první uzel a umísti tento uzel do seznamu CLOSED1.
- 4. Vybraný uzel expanduj. Pokud některý bezprostřední následník je prvkem fronty OPEN2 (je tzv. "můstek"), ukonči prohledávání jako úspěšné a vyznač cestu od počátečního uzlu k uzlu cílovému (v CLOSED1 jsou uzly od počátečního stavu k můstku, v CLOSED2 jsou uzly od můstku k cílovému stavu), jinak ulož tohoto následníka do fronty OPEN1.
- 5. Vyber z čela fronty OPEN2 první uzel a umísti tento uzel do seznamu CLOSED2.
- 6. Vybraný uzel expanduj. Pokud některý bezprostřední následník je prvkem fronty OPEN1 ("můstek"), ukonči prohledávání jako úspěšné a vyznač cestu od počátečního uzlu k uzlu cílovému (v CLOSED1 jsou uzly od počátečního stavu k můstku, v CLOSED2 jsou uzly od můstku k cílovému stavu), jinak ulož tohoto následníka do fronty OPEN2 a jdi na bod 2.

UCS (Uniform Cost Search - Slepé prohledávání do šířky s respektováním stejných cen)

- 1. Sestroj **seznam** OPEN (bude obsahovat všechny uzly určené k expanzi) a seznam CLOSED (bude obsahovat všechny expandované uzly). Do seznamu OPEN umísti počáteční uzel včetně jeho (nulového) ohodnocení.
- 2. Je-li seznam OPEN prázdný, pak úloha nemá řešení, a proto ukonči prohledávání jako neúspěšné. Jinak pokračuj.
- 3. Vyber ze seznamu OPEN uzel s nejnižším ohodnocením a umísti tento uzel do

- seznamu CLOSED.
- 4. Je-li vybraný uzel uzlem cílovým, ukonči prohledávání jako úspěšné a vyznač cestu od počátečního uzlu k uzlu cílovému. Jinak pokračuj.
- 5. Vybraný uzel expanduj a ohodnoť všechny jeho bezprostřední následníky (cena generovaného uzlu = cena expandovaného uzlu + vzdálenost mezi oběma uzly v pixelech), kteří nejsou v seznamu CLOSED a ulož je do seznamu OPEN. Z uzlů, které se v seznamu OPEN vyskytují vícekrát, ponech v tomto seznamu pouze uzel s nejnižším ohodnocením a vrať se na bod 2.

Backtracking (Slepé prohledávání se zpětným navracením)

- 1. Sestroj **zásobník** OPEN (bude obsahovat všechny uzly určené k expanzi) a umísti do něj počáteční uzel.
- 2. Je-li zásobník OPEN prázdný, pak úloha nemá řešení, a proto ukonči prohledávání jako neúspěšné. Jinak pokračuj.
- 3. Jde-li na uzel na vrcholu zásobníku aplikovat první, resp. jiný dosud neaplikovaný operátor, tak tento operátor aplikuj a pokračuj bodem 4, v opačném případě testovaný uzel z vrcholu zásobníku odstraň a vrať se na bod 2.
- 4. Je-li vygenerovaný uzel (uzel vzniklý aplikací operátoru) uzlem cílovým, ukonči prohledávání jako úspěšné a vyznač cestu od počátečního uzlu k uzlu cílovému. Jinak ulož nový uzel na vrchol zásobníku (pouze však, pokud se tento uzel již v zásobníku OPEN nenachází) a vrať se na bod 2.

GS (Greedy Search - Informované "hltavé" prohledávání)

- 1. Sestroj **seznam** OPEN (bude obsahovat všechny uzly určené k expanzi) a seznam CLOSED (bude obsahovat všechny expandované uzly). Do seznamu OPEN umísti počáteční uzel včetně jeho ohodnocení (cena uzlu = přímá vzdálenost k cílovému uzlu v pixelech).
- 2. Je-li seznam OPEN prázdný, pak úloha nemá řešení, a proto ukonči prohledávání jako neúspěšné. Jinak pokračuj.
- 3. Vyber ze seznamu OPEN uzel s nejnižším ohodnocením.
- 4. Je-li vybraný uzel uzlem cílovým, ukonči prohledávání jako úspěšné a vyznač cestu od počátečního uzlu k uzlu cílovému. Jinak pokračuj.
- 5. Vybraný uzel expanduj, ohodnoť všechny jeho bezprostřední následníky, kteří nejsou jeho předky a ulož je do seznamu OPEN (cena uzlu = přímá vzdálenost k cílovému uzlu v pixelech). Z uzlů, které se v seznamu OPEN vyskytují vícekrát, ponech v tomto seznamu pouze uzel s nejnižším ohodnocením a vrať se na bod 2.

A* (A Star Search - Informované prohledávání "A s hvězdičkou")

- 1. Sestroj **seznam** OPEN (bude obsahovat všechny uzly určené k expanzi). Do seznamu OPEN umísti počáteční uzel spolu s jeho ohodnocením (ohodnocení počátečního uzlu $f_0 = g_0 + h_0$, kde $g_0 = 0$ a $h_0 = přímá vzdálenost počátečního uzlu k cílovému uzlu v pixelech).$
- 2. Je-li seznam OPEN prázdný, pak úloha nemá řešení, a proto ukonči prohledávání jako neúspěšné. Jinak pokračuj.
- 3. Vyber ze seznamu OPEN uzel s nejnižším ohodnocením.
- 4. Je-li vybraný uzel uzlem cílovým, ukonči prohledávání jako úspěšné a vyznač cestu od počátečního uzlu k uzlu cílovému. Jinak pokračuj.
- 5. Vybraný uzel expanduj, ohodnoť všechny jeho bezprostřední následníky, kteří nejsou jeho předky a ulož je do seznamu OPEN (cena generovaného uzlu $f_{gu} = g_{gu} + h_{gu}$, kde

 $g_{gu} = g_{eu} + vzdálenost mezi oběma uzly (generovaným/potomkem <math>gu$ a expandovaným/rodičem eu) v pixelech a h_{gu} je přímá vzdálenost mezi generovaným uzlem a cílovým uzlem v pixelech). Z uzlů, které se v seznamu OPEN vyskytují vícekrát, ponech v tomto seznamu pouze uzel s nejnižším ohodnocením a vrať se na bod 2.

Hill-Climbing (Horolezecký algoritmus – lokální prohledávání)

- 1. Vytvoř uzel Current a ulož do něj počáteční uzel spolu s jeho ohodnocením (ohodnocení = přímá vzdálenost k cílovému uzlu v pixelech).
- 2. Expanduj uzel Current, ohodnoť jeho bezprostřední následníky a vyber z nich nejlépe ohodnoceného (nazvěme jej Next).
- 3. Je-li ohodnocení uzlu Current lepší než ohodnocení uzlu Next, ukonči řešení a vrať jako výsledek uzel Current (vyznač cestu od počátečního uzlu k uzlu Current). Jinak pokračuj.
- 4. Ulož uzel Next do uzlu Current a vrať se na bod 2.

Simulated Annealing (Simulované žíhání – pravděpodobnostní prohledávání)

- 1. Vytvoř předpis pro klesání teploty T v závislosti na kroku výpočtu k (v implementovaném algoritmu T = max(0, 200-k)).
- 2. Vytvoř pracovní uzel Current a ulož do něj počáteční uzel spolu s jeho ohodnocením (ohodnocení = přímá vzdálenost k cílovému uzlu v pixelech). Nastav krok výpočtu na nulu (*k* = 0).
- 3. Je-li uzel Current uzlem cílovým, ukonči řešení jako úspěšné a vyznač cestu od počátečního uzlu k uzlu Current.
- 4. Je-li $k > k_{max}$ ukonči řešení, ukonči řešení jako neúspěšné a vyznač cestu od počátečního uzlu k uzlu Current.
- 5. Expanduj uzel Current a z jeho bezprostředních následníků vyber náhodně jednoho z nich (nazvěme jej Next).
- 6. Vypočítej rozdíl ohodnocení uzlů Current a Next:

 ΔE = ohodnocení(Next) ohodnocení(Current).
- 7. Jestliže $\Delta E < 0$, tak ulož uzel Next do uzlu Current, jinak ulož uzel Next do uzlu Current s pravděpodobností $e^{-\Delta E/T}$.
- 8. Inkrementuj krok výpočtu *k* a vrať se na bod 3.